

IN DIT NUMMER o.a. > EVEN VOORSTELLEN: PAULA WESTERMAN > IN DE VOETSPOREN VAN DE BEVER MET BOSWACHTER SILVIA BLOM > HELP! MIJN KAT PLAST BUITEN DE BAK > ONZE KRAAIENFAMILIE, GELIEFD EN VERGUISD > DIEREN IN DE ZOMER > ER OP UIT > SCHOOLBEZOEK > WAAROM JE EENDEN EN GANZEN NOOIT BROOD MOET GEVEN > HET SLECHTE IMAGO VAN VLEERMUIZEN

DIERENAMBULANCE

NEDERRIJN

nummer
zomer 2020
jaargang 32

31

32^e jaargang, Nummer 31, zomer 2020

Dit magazine is een uitgave van de onafhankelijke Stichting Dierenzorg Nederrijn die gratis wordt verspreid onder donateurs, dierenartsen en ten bate van PR.

Werkgebied:

Gemeenten Renkum, Rhenen en Wageningen

Contactgegevens:

Centrale meldpost/kantoor:

Sportlaan 12, 6866 NA Heelsum

Telefoon: 06-53871861 (24 uur per dag)
0317-314141

Email: info@danederrijn.nl

Website: www.dierenambulancenederrijn.nl

Openingstijden centrale meldpost:

Dagelijks 9.00 uur tot 17.00 uur

Telefoontje vooraf gewenst

Donaties en giften:

IBAN: NL 91 ABNA 0501675647

ANBI-status sinds oktober 2015

KvK 64399648

Bestuur:

Ben Jansen - voorzitter

André Hartman - secretaris

Izak Mauritz - penningmeester

Wilma Henderikse - algemeen bestuurslid

Coördinator:

Wilma van den Boogert

Redactie:

Lindie Nieuwenhuizen

Tineke Pleijsier

Wilma Henderikse

Wilma van den Boogert

Foto omslag:

Peter van de Kraats

Plaatsing van ingezonden artikelen en advertenties geschiedt buiten de verantwoordelijkheid van bestuur en redactie. Wij houden ons het recht voor advertenties en ingezonden stukken te weigeren. Overname kopij is toegestaan met bronvermelding.

Uitgever: DNB Groep B.V.
Postbus 204
9600 AE Hoogezand
www.dnbgroep.nl

De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Niets uit de advertenties mag worden gekopieerd en/of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

DIERENAMBULANCE
NEDERRIJN

1

VAN DE REDACTIE

De natuur heeft zich niets aangetrokken van Covid-19. Terwijl wij bezig waren met het nemen van de coronamaatregelen begon de lente zonnig en droog. Dat was de start van een drukke periode die we ondanks de maatregelen toch goed en gezond zijn doorgekomen.

Zoals elk jaar hebben we veel, vooral jonge, vogels opgehaald. We kregen meldingen van kleine gansjes, eendjes, zwanen, kool- en pimpelmezen, eksters, duiven, kraaien, mussen, een boomklever en nog veel andere vogelsoorten. In dit magazine wordt de start van de piepkleine Piewi beschreven, een grappige, kleine parkiet.

Ook de katten waren het afgelopen seizoen weer op pad. Helaas zijn er te veel katten aangereden. Jammer dat de meeste katten niet gechipt waren en we daardoor de eigenaren niet konden opsporen. In dit magazine daarom weer een oproep uw huisdier te laten chippen. Ook lees je o.a. over de kraaiachtige vogels, de ringslang en de bevers in ons gebied.

Verder wordt er weer een hele mooie, afwisselende wandel-etappe beschreven. En, heel belangrijk, hoe we respectvol met onze natuur omgaan.

De redactie wenst je een mooie nazomer en veel leesplezier met dit nieuwe magazine.

De redactie

HULP NODIG?
BEL 0653871861

INHOUDSOPGAVE:

COLOFON	1
VAN DE REDACTIE	1
ONZE SPONSORS	2
BESTUURSNIEUWS	3
EVEN VOORSTELLEN: PAULA WESTERMAN	4
IN DE VOETSPOREN VAN DE BEVER MET BOSWACHTER SILVIA BLOM	6
HELP! MIJN KAT PLAST BUITEN DE BAK	9
ONZE KRAAIENFAMILIE, GELIEFD EN VERGUISD	10
GESPOT DOOR PETER VAN DE KRAATS: DE RINGSLANG (NATRIX HELVETICA)	13
DIEREN IN DE ZOMER	14
HELP DE EGEL DE WINTER DOOR	16
ER OP UIT	18
SCHOOLBEZOEK	20
OPROEP	21
WAAROM JE EENDEN EN GANZEN NOOIT BROOD MOET GEVEN	22
"WAAR BRENG JE MIJN MOEDER HEEN??? MAM!!!!"	24
HET SLECHTE IMAGO VAN VLEERMUIZEN	26
RESPECT VOOR DE NATUUR	30
ONZE PARTNERS	31
BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS	32

2 ONZE SPONSORS

Utrechtseweg 117
6817 DR Renkum
0317 31 90 08
info@osma.nl

Open
ma t/m vrij van 08:00 t/m 18:00
&
za van 09:00 t/m 17:00 uur

Happy Pets
Bergstraat 6
6701 AC Wageningen

Tel. (0317) 426614
info@happypets.nl
www.happypets.nl

t: 06 - 557 252 12
e: info@rinieterhaar.nl
i: www.rinieterhaar.nl

Atelier Albert Zieck
Tel: 06-20578799

Elst

Rhenen

Wageningen

DIERENAMBULANCE
NEDERRIJN

Heelsum

Oosterbeek

3

BESTUURSNIEUWS

WAT ÉCHT TELT

In deze bijzondere tijd wordt duidelijk wat écht telt. Zorg en aandacht voor elkaar en voor onze omgeving. We zijn ontzettend trots op onze mensen die een groot hart hebben voor dieren en in het bijzonder voor dieren in nood. En die met grote inzet en alle deskundigheid hard werken om de Dierenambulance optimaal te laten functioneren. Gelukkig hebben we de afgelopen tijd nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen en is met inachtneming van alle restricties hun opleiding zo goed mogelijk ter hand genomen.

We hebben het drukker dan ooit en rijden 24 uur per dag af en aan. De opvangcentra in Naarden en Halle waar we dieren naar toe brengen, zitten overvol. Natuurlijk is het voorjaar altijd al een drukke periode, maar door de coronacrisis is de drukte toegenomen. Mensen zijn meer thuis en zijn

meer alert op wat er gebeurt in hun directe omgeving. Of klussen meer in en rond hun huis waardoor er bij een snoeibeurt weleens een nest uit de boom valt, of egeltjes uit hun slaapplaats worden verstoord. Bovendien is het warmer én droger, waardoor dieren sneller in de problemen komen.

Bij dat alles komt onze functie van voorlichting duidelijk naar voren. Want jonge vogels op de grond lijken vaak zielig maar worden goed in de gaten gehouden door ouders zolang ze nog niet kunnen vliegen. Daarom delen we onder meer een checklist op onze facebook en onze website, waarmee je kunt nagaan welke vogels wel en niet hulp nodig hebben. Ook maken we bekend als zich bijzondere ziekten voordoen, zoals dit voorjaar onder pimpelezen en onder egels. We zien het als een uitdaging om onze voorlichtingsfunctie nog verder te professionaliseren.

Professionalisering en kwaliteitsbeheer blijven een thema dat continu onze aandacht heeft. In het vorige magazine presenteerden we met trots onze nieuwe ambulance, die nu volop in bedrijf is. Maar daarmee kunnen we niet achterover leunen, want de tweede ambulance die altijd paraat moet staan is op termijn aan vervanging toe. Daarvoor

moeten we weer de benodigde financiën bijeen zien te brengen. En in het kader van onze voorlichting zouden we graag een extra magazine uitbrengen voor de jeugd, want jongeren goed informeren is natuurlijk ongelofelijk belangrijk. Maar ook dat brengt kosten met zich mee.

Zo zijn er nog vele wensen op ons lijstje. De renovatie van de centrale meldpost hebben we verder opgepakt. De vlag van onze ambulance wappert intussen weer fier aan de nieuwe vlaggenmast. Buiten wordt een grote spoelbak met warmwatervoorziening aangelegd, zodat vrijwilligers prettiger kunnen werken als in het najaar de temperatuur weer gaat dalen. Vanzelfsprekend met gebruik van zonnepanelen op ons dak, want duurzaamheid hebben we hoog in het vaandel staan. Maar net toen we met de aanleg daarvan wilden starten, maakte een winterkoninkje een nestje boven de regenpijp. Alsof ze begreep dat ze bij ons in veilige handen was. En dat is uiteraard ook zo. We stellen het werk dus uit tot september.

Zorg goed voor de mensen om je heen en in het bijzonder voor alles wat groeit en bloeit. Samen zorgen we ervoor dat de dierenwereld onvoorwaardelijk op ons kan rekenen.

PAULA WESTERMAN

VERTEL EENS IETS OVER JEZELF

Ik ben Paula Westerman, woon samen met mijn partner Mart. Vijftien jaar heb ik in het buitenland gewerkt, waarvan acht jaar in Duitsland en drie jaar in Spanje en de USA. Sinds drie jaar ben ik weer terug in Nederland. Momenteel ben ik werkloos.

WELKE OPLEIDING HEB JE GEDAAN EN WELK WERK?

Eerst heb ik het VWO en daarna de universiteit in Wageningen gevolgd. Vervolgens heb ik promotiewerk in Leeuwarden gedaan. Ik ben afgestudeerd entomoloog ofwel insecten-

kundige. Ik heb o.a. onderzoek gedaan naar de biologische bestrijding van onkruiden met behulp van zaadpredatoren; kevers, mieren, en andere diertjes die onkruidzaden eten. Werkt fantastisch! In verschillende landen heb ik met verschillende zaadpredatoren gewerkt. Verder heb ik studenten begeleid en lesgegeven.

HEB JE HOBBY'S?

Ja, ik heb er nogal wat. Tuinieren, koken, dierenambulance, wandelen met vriendinnen of met mijn partner en op vakantie, maar wie wil dat niet. Ik zou ook wel weer huisdieren willen te zijner tijd.

WAAROM BESLOOT JE OM BIJ DE DIERENAMBULANCE TE SOLLICITEREN?

Omdat ik een zinvolle invulling van mijn vrije tijd wilde hebben, heb ik contact gezocht met de dierenambulance. In november ben ik met de opleiding begonnen en vervolgens in december gestart als extra bijrijder op de ambulance.

WELKE SPANNENDE OF LEUKERIT IS JE HET MEEST BIJGEBLEVEN?

Dat was al vrij in het begin. We kregen een melding dat er een vos die niet in orde was, bovenop een hooibaal lag. Met hulp van een collega met meer ervaring hebben we de vos kunnen vangen. Hij is naar de opvang in Halle gebracht voor herstel. Maar we kregen ook een melding van een vleermuis. De melder vond het bijzonder dat wij sowieso voor een vleermuis kwamen.

WAT VIND JE HET LEUKSTE OM TE DOEN?

Natuurlijk zijn de ritten waarbij je een dier kunt helpen erg leuk om te doen, maar wanneer we naar families met kinderen moeten is het nog leuker om de kinderen over ons werk te vertellen en hen wat te leren. Kinderen kunnen zo enthousiast zijn. Zij zijn de toekomst.

ZIJN ER DIEREN DIE JE LIEVER NIET TEGENKOMT?

Boze katten zijn erg lastig. In paniek zijn ze onvoorspelbaar en kunnen lelijk bijten of krabben en dat gebeurt, of ze nu tam of wild zijn.

JE DOET REGELMATIG AVONDDIENST, WAT VIND JE DAAR LEUK AAN?

Zoals in deze periode kan het erg druk zijn en soms heel hectisch. Een beetje druk is leuk, maar ik merk dat wanneer ik tien of meer ritten op een avonddienst heb, ik dat wel heel erg zwaar vind. Tijdens de avonddiensten gebeurt soms meer dan overdag. Mensen wandelen en komen dan dieren tegen die onze hulp nodig hebben.

WELK VERSCHIL ZOU JE WILLEN MAKEN?

Dat er minder onnodig lijden is. Als men ons belt, dat we dan ook daadwerkelijk hulp kunnen bieden. Helaas kunnen we niet alle dieren in nood helpen en dat besef is soms wel lastig.

WAT ZOU JE TEGEN IEMAND WILLEN ZEGGEN DIE OVERWEEGT BIJ DE DIERENAMBULANCE TE SOLLICITEREN?

DOEN! Ik probeer regelmatig mensen te motiveren. Daardoor is Nick onlangs bij ons begonnen. Ik wens hem een mooie tijd bij ons en hoop dat hij lang blijft.

ALLE EENDJES ZWE..... OF ZIJN DIT NU ALLE COLLEGA'S VAN DE DIERENAMBULANCE ZWEMMEND IN HET WATER???

We hadden pullen uit een tuin in Wolfheze gehaald. Ze waren met de moeder verplaatst naar een vijver in Oosterbeek. Dat ging goed. Moeder en haar kleintjes zwommen rustig in de vijver.

De volgende dag is er nog een achtergebleven eendje naar de vijver gebracht. Daar gekomen... zwommen de eendjes alleen in het water... moeder heeft haar jongen verlaten. Mogelijk doordat er regelmatig honden in de vijver zwemmen.

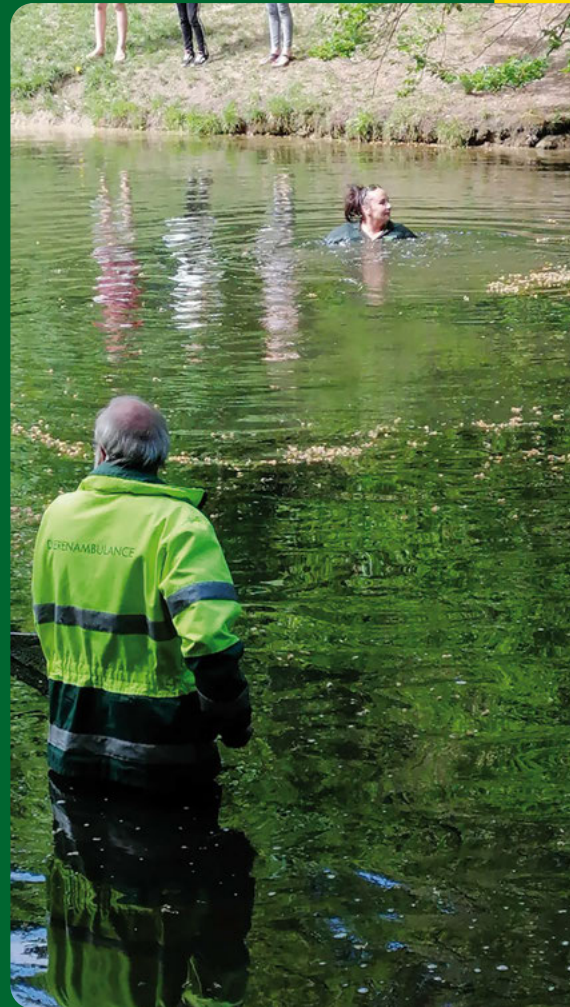
De volgende stap was om de eendjes maar uit het water te halen. Zonder de warmte van de moeder zouden ze het niet redden.

Met z'n allen zijn we aan de slag gegaan. Wat een gedoe!

Gelukkig heeft onze collega Miranda, de dag en de eendjes gered! Zij was HELEMAAL in het water tussen vissen, kikkers, bomen, groene waterplanten en natuurlijk lekker koud water! Ook Lindie en Ernst hielden hun broeken niet droog!

De eendjes zijn veilig naar het vogelziekenhuis in Naarden gebracht na een middag bij ons op de centrale.

ONZE COLLEGA'S ZIJN TOPPERS!

IN DE VOETSPOREN VAN DE BEVER MET BOSWACHTER SILVIA BLOM

Silvia Blom, boswachter publiek Veluwe-Rand van Staatsbosbeheer neemt ons mee in de Jufferswaard om te vertellen hoe het gaat met de bevers in ons gebied.

Foto: Peter van de Kraats

Ooit maakten ze deel uit van de natuurlijke omgeving, maar in het begin van de 19e eeuw stierven bevers in Nederland uit vanwege de jacht op hun vacht, vlees en geurklieren. Een bever heeft vetklieren, waarmee de vacht wordt ingevet. En geurklieren waarmee hij 'bevergeil' produceert om zijn territorium te markeren. Vroeger werd dit onder meer gebruikt als geur- en smaakstof, én als geneesmiddel. Het bevat namelijk salicylzuur, een onderdeel van aspirine, die de bever binnenkrijgt door het eten van wilgenschors. Bevers zijn eind jaren tachtig opnieuw uitgezet en hebben inmiddels weer een vaste plek in onze natuur ver-

overd. Ze komen voor in heel Nederland, behalve in Noord-Holland. In ons gebied vind je ze in het stroomgebied van de IJssel en de Rijn.

Bevers gedijen goed in een nat, bosrijk gebied waar beekjes en vijvers met veel planten hen voorzien van voedsel en bouw materiaal. Op het menu staan bij voorkeur moeras- en waterplanten, waarvan de bever ongeveer een kilo per dag knabbelt. De waterrijke Jufferswaard is dus een ideale plek. Sinds 2015 heeft de bever hier zijn plek veroverd. Helaas werden in 2017 en 2018 drie bevers doodgereden aan de voet van de Wageningse berg.

De Dierenambulance heeft destijds gemeld dat dit het gevolg was van het rooster dat onder de N225 in de beek is gebouwd. Bevers konden daardoor alleen naar het beekdal oversteken over de weg, in plaats van door de beek. Gelukkig zijn de nazaten van deze bevers verhuisd naar een veiligere woonomgeving. In juni 2020 hebben we ook hier een bever opgehaald die helaas op weg naar de opvang is overleden. Uit het onderzoek van het UDC Utrecht kwamen geen bijzonderheden aan het licht, dus we gaan uit van een natuurlijke dood.

Aanvankelijk waren er kritische geluiden omdat de ijverige knagers nogal wat bomen vernielden. Bevers eten de boombast en gebruiken het hout om hun burcht te bouwen. Critici wijzen daarom op de vrachtschade die bevers aanrichten. Struinend door het gebied zien we dat die schade nogal meevalt. Silvia Blom legt uit dat dit komt omdat beverfamilies van beperkte omvang zijn en niet explosief uitdijen. Ze krijgen maar enkele jongen per jaar en zorgen daar bovendien twee jaar voor. Bevers bouwen een burcht van takken, waarvan de ingang onder water ligt.

DE BEVER UITGELICHT:

De bever is het grootste knaagdier van Europa.

Het zijn vegetariërs die in de zomermaanden de jonge stengels van waterplanten, zoals de gele plomp, grassen en de nieuwe takken van struiken eten, en in de winter houtachtige planten. Bevertanden zijn voorzien van een harde, oranje glazuurlaag die zo sterk is dat ze er bomen mee door kunnen knagen. Ze slaan voedsel vaak onder water op, zodat ze er toegang toe hebben als het water in de winter bevroert.

Bevers zijn van oorsprong dagdieren, maar door de aanwezigheid van mensen zijn ze actief in schemertijd, tussen zonsondergang en zonsopgang. Gedurende het hele jaar, want bevers hebben geen winterslaap zoals vaak wordt gedacht.

Een volwassen bever kan 75 tot 100 cm lang worden (exclusief staart) en 20 tot 30 kg wegen. De staartlengte ligt tussen de 25 en 50 cm.

Ze kunnen maximaal vijftien minuten onder water blijven. Ze hebben een duikbril in de vorm van een beschermend derde ooglid, waarmee ze onder water kunnen zien. Ze kunnen zowel hun neusgaten als oren sluiten om te voorkomen dat water binnendringt.

Bevers zijn partners voor het leven en leven in hechte kleine families, in een territorium dat ze goed bewaken. Ze kunnen elk jaar twee tot vier jongen voortbrengen, waar ze gedurende twee jaar voor zorgen.

Jonge bevers zijn op twee- tot driejarige leeftijd geslachtsrijp en gaan zich dan verspreiden om een eigen territorium te stichten.

De staart van de bever die in de Jufferswaard werd gevonden

De oranje tanden van de bever uit de Jufferswaard

De dam die ze bouwen om de waterstand rondom de burcht te verhogen, geeft soms wateroverlast stroomopwaarts. Maar daar zijn oplossingen voor te bedenken, zoals de beverbuis die het waterschap aanlegde onder de beverburcht waardoor het water toch kon doorstromen.

Staatsbosbeheer is blij met de bever. "Ze zijn onze gratis werkrachten", zegt Silvia, "omdat ze ons helpen het ecosysteem van het rivierengebied te onderhouden". In de wetlandhabitats die ze helpen ontwikkelen neemt de verscheidenheid en rijkdom aan dieren in het landschap toe. De dammen die bevers bouwen, ver-

tragen de stroming en houden water vast in droge perioden. Het helpt ook om de waterkwaliteit te verbeteren door slib en eventuele verontreinigende stoffen vast te houden.

Zo'n bijzondere gast als de bever zou je natuurlijk graag willen ontmoeten. "Die kans is niet zo groot" legt Silvia uit, "want bevers leven in de nacht en kunnen rond de schemering al worden gezien". Het is ook niet de bedoeling dat je door een gebied als de Jufferswaard gaat struinen. "Daar zijn paden voor en vanaf die paden valt genoeg te genieten, zonder dat je de natuur verstoort." Ze laat zien hoe we toch kunnen zien dat de bever in het gebied aanwezig is. Ze wijst op de duidelijk zichtbare knaagsporen aan wilgen. En op de 'glijbaantjes' die de bever maakt om te water te gaan. Spannende ontdekkingen die je laten zien hoe dicht je in de buurt van de bever bent. "Geniet hiervan en ga niet zoeken" is Silvia's boodschap. "Genieten kun je ook op afstand, met respect voor de natuur om je heen."

HELP! MIJN KAT PLAST BUITEN DE BAK

KATTENGEDRAGSTHERAPEUT MAREILLE VERTELT

Onzindelijkheid staat in de top drie van gedragsproblemen waarvoor katteneigenaren contact met mij opnemen. Het is een heel vervelend probleem, wat zelfs kan uitlopen tot een sociaal probleem. Vergeet niet dat de kat niet voor niks buiten de bak plast. Deze doet dat niet expres of om u te pesten, wat ik nogal eens te horen krijg. Er zijn diverse redenen waarom een kat buiten de bak plast.

Medisch probleem

Dit is de meest voorkomende oorzaak van onzindelijkheid. Katten zijn erg gevoelig voor blaasproblemen, zoals blaasontsteking of gruis. Om deze reden zal ik ook altijd eerst adviseren om contact op te nemen met de dierenarts voor o.a. een urine onderzoek. Ook suikerziekte en nierproblemen kunnen voor onzindelijkheid zorgen. Oudere katten die ineens onzindelijk zijn, kunnen waarschijnlijk de bak niet meer in wegens artrose.

Kattenbak

Wanneer er geen medisch probleem is gevonden, ligt de oorzaak vaak bij de kattenbak. Een kat stelt hoge eisen aan zijn of haar toilet. Niet gek, wij zitten ook graag op een schoon toilet! Waar moeten we op letten?

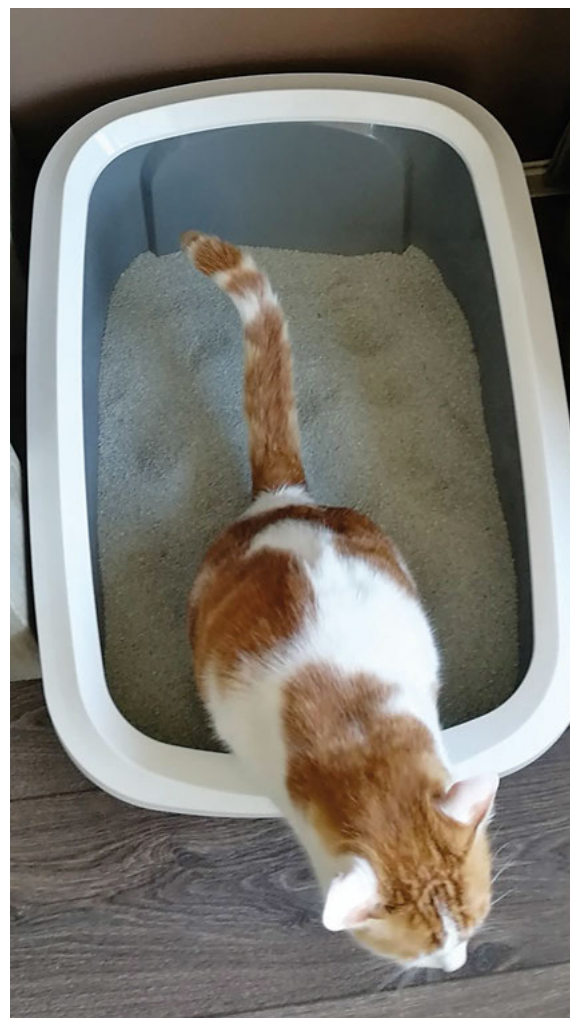
- Grootte (kat moet er minimaal 1,5 keer in passen)
- Ondergrond (zanderig, klontvormend, geurloos grit)
- Schoon (dagelijks urine en ontlasting geheel uitscheppen, dus niet weer door het grit mengen)

Overige belangrijke kattenbakzaken

- Voldoende kattenbakken (gouden regel: het aantal katten plus een bak extra)
- Laat bij één kattenbak de kap eraf
- Verspreid de bakken door huis
- Plaats de kattenbakken op rustige plekken
- Zet de bakken niet in de buurt van iets waar de kat bang voor is of een hekel aan heeft
- Zet de kattenbak niet naast een slaapplek, eet- en drinkbakjes (minimaal twee meter afstand)

Plasplekken schoonmaken:

Vaak hoor ik dat de kat steeds op dezelfde plek plast. De reden hiervoor is vaak dat het niet op de juiste manier wordt schoongemaakt. Met bijvoorbeeld allesreiniger blijven de urine

moleculen intact, waardoor de geur voor de kat niet verdwijnt. Voor het goed schoonmaken gebruikt u het volgende stappenplan.

1. Dep de urine op met keukenrol
2. Goed schoonmaken d.m.v. Biotex groen
3. Na sprayen met alcohol
4. Aan de lucht laten drogen

Mareille de Vos
www.catcaredevos

ONZE KRAAIENFAMILIE, GELIEFD EN VERGUISD

Met de vogelfamilie van de kraaiachtigen maken we regelmatig kennis rondom ons huis. Ze zijn alleseters en passen zich heel goed aan veranderende leefomstandigheden aan. Ze komen overal ter wereld voor in zoveel verschillende landschappen. Maar voor veel mensen behoren ze niet tot de populairste vogels. Misschien omdat ze van oudsher in verband worden gebracht met de dood. Dat hebben ze vooral te danken aan hun zwarte verenkleed, maar ook omdat het aaseters zijn. Als er veel zwarte kraaien om je huis vlogen betekende dat een sterfgeval volgens een oud volksverhaal.

Toch zijn de kraaiachtigen ook geliefd omdat het zeer interessante vogels zijn en heel intelligent en sociaal. Kraaien rouwen bijvoorbeeld in een groepje om dode soortgenoten. Je moet de kraaiachtigen dus beter leren kennen. Maar wie is wie in de kraaienfamilie, die bestaat uit meerdere soorten?

De zwarte kraai

We beginnen bij de zwarte kraai, een zwarte vogel met een groenblauwe, metaalachtige glans. De zwarte kraai is in Nederland een algemene broedvogel en je ziet ze vooral op het platteland waar ze nestelen in bomenrijen. In de win-

ter foerageren ze vaak in grote groepen op de akkers om dan 's avonds naar een gemeenschappelijke slaappleaats in de bomen te vliegen. Kraaien zijn erg stil in de buurt van hun nest en het kan dus zijn dat een kraai bij je in de buurt broedt zonder dat het opvalt. Het nest hoog in een boom bestaat uit een verzameling takken, waarin in april vier tot zes eieren worden gelegd. Na het uitvliegen van de jongen blijft de familie nog maanden bij elkaar.

De huiskraai

De huiskraai komt in Nederland niet meer voor. Eind jaren 90 zijn huiskraaien meegekomen met schepen uit Azië en hebben zich in Hoek van Holland gesetteld. Ze hebben zich met succes voortgeplant. Maar omdat de soort niet in Nederland thuishoort en als plaag werd gezien zijn ze uiteindelijk toch afgeschoten, ondanks protesten van De Faunabescherming en de Partij voor de Dieren.

Huiskraai, foto Rob Wurster

Naast de zwarte kraai is er de bonte kraai, even groot maar grijs met een zwarte kop en borst, vleugels en staart. De bonte kraai is in Nederland zeldzaam. Je ziet ze soms alleen in de winter als doortrekker of als wintergast op de Waddeneilanden.

Bonte kraai, foto Hanneke Roeper

De kauw, het kleine broertje

Kauw, foto Hanneke Roeper

Het kleinere broertje van de familie is de kauw, voor veel mensen een gezellige vogel met een vriendelijk geluid. De kauw heeft een opvallend grijs achterhoofd en een blauwe oogcirkel. Kauwtjes zijn talrijker dan zwarte kraaien. Vroeger was het een schuwe vogel, maar tegenwoordig

wonen ze dichtbij bij mensen. Kauwtjes zijn holenbroeders en zoeken naar nestholten, zoals gaten in muren, schoorstenen en boomholtes. Ze vormen een paartje voor het leven, maar foerageren in grote groepen. Als je zo'n groep ziet vliegen kan je als je goed oplet, de paartjes dichtbij elkaar zien vliegen.

De raaf, een succesverhaal

Raaf, foto Rob Wurster

Het grootste lid van de familie is de raaf met zijn imponerende snavel. Het verhaal van de raaf is een succesverhaal. In Nederland was de soort in de vorige eeuw uitgestorven door de jacht en door vergiftiging, maar na diverse pogingen om de raaf te herintroduceren, is het uiteindelijk gelukt. Raven zijn een stuk schuwer dan kauwtjes, dus om ze te zien moet je de natuur in. In onze regio kan je ze zien en horen op Oud Reemst en op de Utrechtse Heuvelrug, maar soms zie je ook in de bossen van Oosterbeek of Bennekom een raaf vliegen. Raven zijn

vooral te vinden waar kadavers zijn. Met zijn spanwijdte van 1,2 m is het de grootste zangvogel van Europa. Ook raven vormen een paar voor het leven en maken een nest hoog in een naaldbos. Ze beginnen al in februari met broeden. De jongen verlaten het nest als ze 40 dagen oud zijn.

De kleurrijkste familieleden: de ekster en de gaai

De twee kleurrijkste kraaiensoorten, de ekster en de gaai, zien we vaak in de tuin of rondom het huis.

Ekster, foto Hanneke Roeper

Met zijn lange staart en zwart-witte jas, is de ekster een zeer opvallende vogel in onze tuinen en parken. Al heel vroeg in het jaar bouwt hij zijn bolvormige nest hoog in de nog kale bomen. Vaak maken ze meerdere nesten, waarvan er maar eentje als nest wordt gebruikt. De vijf tot negen eieren worden door het vrouwtje uitgebroed en na circa achttien dagen kruipen de jongen uit het ei. Als ze pakweg 26 dagen oud zijn vliegen ze uit. De jongen blijven dan nog heel lang bij hun ouders om gevoerd te worden.

Met zijn roze-bruin verenkleed, witte stuit en prachtige lichtblauw gestreepte tekening op de vleugel is de gaai een opvallende vogel. Maar ook qua geluid! Meestal een raspend en heel luid krèèèh, maar daarnaast kent de gaai nog veel meer liedjes. Als de gaai een rover ontdekt kan er een kakofonie aan scheldende geluiden losbarsten. Hij heeft ook een miauwende roep, die bijna niet is te onderscheiden van de roep van de buizerd.

Gaai, foto Rob Wurster

De overige familieleden

Roek, foto Rob Wurster

De roek is misschien wel het luidruchtigste lid van de kraaienfamilie. Roeken leven in kolonies en kunnen dan een enorm kabaal maken. Ze nestelen meestal in boomgroepen omgeven door open land. In oostelijk Nederland zie je ze soms in een groep bomen langs de snelweg.

Notenkraaker, foto Hanneke Roeper

Tenslotte is er de notenkraaker, de meest zeldzaamste kraaiachtige in Nederland. Jaarlijks bezoeken enkel notenkraakers ons land, zoals afgelopen winter het beroemde exemplaar in de binnenstad van Wageningen dat overal de pers haalde. Deze vogel was zo tam dat hij uit je hand at. Maar in invasiejaren kan het aantal notenkraakers tot duizenden exemplaren oplopen.

ACTIE

ASSISTENTIE BIJ BRAND

Tijdens een dienst op zondag kregen we een oproep via de politie om te assisteren bij een brand in Renkum. Naast de eigenaar hadden twee van zijn huisdieren hulp nodig. Helaas overleefde het hondje Emmy de beproeving niet. Kat Moeki werd naar de dierenarts in Arnhem gebracht om te worden behandeld voor rookinhalatie. De eigenaar is voor behandeling van zijn brandwonden met een traumahelikopter naar het ziekenhuis gebracht. Wij wensen hem veel sterkte. Ook zijn een baardagaam en vier hamsters veilig uit het pand verwijderd door de brandweer. De eigenaar van deze dieren heeft ze bij ons opgehaald en elders ondergebracht.

Vier dagen later kregen we weer een oproep via de politie om te assisteren, nu bij een brand in een appartementencomplex in Wageningen. Hier hebben we drie honden bekeken, maar gelukkig waren ze allen in orde. Twee katten zaten vast in het gebouw. De eerste liet zich gemakkelijk pakken, de tweede zat op het dak van het complex. Samen met de brandweer, met behulp van de brandladder, wist onze collega Lindie het dier te pakken. De eigenaar heeft de katten voor de

zekerheid bij de dierenarts laten controleren. Zo'n ervaring is heel eng en kan traumatisch zijn voor dieren. Hun hart kan de plotselinge extreme stress niet altijd aan.

In de rubriek gespot laten we natuurvrienden, vogelaars en natuurfotografen aan het woord over hun bijzondere waarnemingen. Deze keer is dat natuurliefhebber Peter van de Kraats

GESPOT DOOR PETER VAN DE KRAATS: DE RINGSLANG (NATRIX HELVETICA)

Ringslang

Anders dan de gladde slang en de adder die op droge gronden leven, is de ringslang een echte water minnende slang. Hij heeft zijn naam te danken aan de twee gele vlekken achter zijn kop die een ring lijken te vormen.

Slangen zijn koudbloedige dieren. Om op te warmen gaat de ringslang in de zon liggen om op temperatuur te komen. Wanneer hij opgewarmd is gaat hij op jacht om een kikker, muis of salamander te scoren voor zijn maaltijd. Ook de ringslang heeft natuurlijke vijanden, een paar daarvan zijn de egel, de reiger, de vos en de marter. Bij acuut dreigend gevaar gaat de slang op zijn rug liggen om zo te doen lijken dat hij dood is. Ook kan de slang door middel van zijn anaalklier een stank produceren om zijn belager af te schrikken.

Met een beetje geluk kun je 's zomers vervellingshuiden vinden. Doordat de ringslang groeit, wordt zijn oude jasje te klein. Een ringslang vrouw kan 1.20 m lang worden en het mannetje ongeveer 1 meter.

Dus mensen wees niet bang, mocht je ze een keer tegenkomen in de natuur. Ringslangen zijn ongevaarlijk en niet giftig!

Foto's: Peter van de Kraats

Het is voor mij altijd weer genieten wanneer het voorjaarszonnetje begin april de zuidhellingen van de Veluwezoom doet opwarmen. Dit is namelijk de tijd dat ringslangen uit hun winterslaap zijn ontwaakt en actief worden om te gaan paren. Het is een mooi ritueel waarbij vaak meerdere mannetjes om een vrouwtje krullen om de bevruchting te bewerkstelligen. Vorig jaar telde ik zelfs twaalf mannetjes rond één vrouwtje!

Begin juli gaat het vrouwtje op zoek naar een geschikte plek om 20 tot 30 eieren af te zetten in een broedhoop. Dat kan een mestvaalt zijn, een blad- of composthoop. De eieren ontwikkelen zich het snelst bij een temperatuur van 28 graden Celsius.

De ringslang behoort samen met de gladde slang en adder, tot de drie soorten slangen die in Nederland voorkomen.

Gladde slang

Hiervan is de adder de enige giftige.

Adder

DIEREN IN DE ZOMER

Badende hond

Dat onze huisdieren het moeilijk hebben als het heet is, is wel bekend. Toch gelden per diersoort bijzondere risico's. Wij geven een aantal tips voor wat je kunt doen als het warm is.

Symptomen van oververhitting zijn o.a.

- futloosheid
- kwijlen
- hijgen of snel ademen
- weinig of niet willen eten
- braken
- lichaamstemperatuur boven de 39 graden

Hond

Een hond raakt zijn warmte kwijt via zijn poten en door

middel van hijgen, ze hebben geen zweetklieren. Voel zelf maar eens hoe warm straatstenen, asfalt of zand kunnen worden. Controleer even voor je vertrekt.

- Plan een lange wandeling aan het begin van de dag wanneer de temperatuur nog niet hoog is. Of in de avond, als de temperatuur is gedaald.
- Is het warmer dan 20 graden, ga niet met je hond hardlopen als je niet in de buurt van water bent en neem je hond zeker niet mee naast de fiets.
- Laat je hond nooit achter in een auto in de zon. Bedenk dat de zon draait!

Tips:

- Zorg voor voldoende water en een plekje in de schaduw.
- Er zijn speciale producten te koop die koelen, zoals een koeltehalsband en koeltemat. Niet gebruiken bij een pup, die zet daar nog te graag de tanden in.
- Honden (en katten)kussens zijn meestal van synthetisch materiaal en dus warm. Leg er een katoenen laken over, dat ligt veel prettiger als het warm is.
- Geef dunbehaarde honden of met dunne plekken haar, bescherming door ze in te smeren met zonnecrème.
- Zwemmen is heerlijk, maar let op voor blauwalg en botulisme.

Kat

Ook katten liggen graag op een koel plekje bij zomerse temperaturen. Zorg voor voldoende schaduw in de tuin of op het balkon, door planten of door een parasol. Net als voor honden geldt, hebben ook katten behoefte aan vers drinkwater. En ja, ook katten kunnen verbranden, dus zonnecrème smeren is ook voor hen relevant.

Konijnen

Konijn kunnen heel slecht tegen warmte. Ze kunnen niet zweten als ze het warm krijgen. Overtollige warmte kunnen ze alleen kwijt via de bloedvaten in hun oren. Konijnen die in het wild leven kruipen weg in een koel hol onder de grond. Zorg ervoor dat het konijnenhok niet in de zon staat en span een schaduwnet over de ren. En denk aan voldoende drinkwater.

Knaagdieren

Ook cavia's, hamsters en raten moeten hun warmte via oren en voetzolen kwijtraken omdat ze niet transpireren. Een koude steen in het hok of nat zand helpt om af te koelen. Bij een hok met een plastic bodem kun je ook diepvrieselementen onder de bodem leggen. Drinkwater moet altijd beschikbaar zijn.

Vogels

Bij hoge temperaturen hebben vogels vaak last van oververhitting. Ze zitten dan met gespreide veren en open snavel

te hijgen om via de tong en snavel vocht te verdampen.

Wat kun je doen?

- Zet een platte waterschaal neer met dagelijks vers water zodat de vogels kunnen drinken en afkoelen. Leg een platte steen in een diepe waterschaal, waarop de vogels kunnen staan..
- Zorg voor schaduw in de tuin of balkon door planten en bomen.

Voor kool- en pimpelmezen in een nestkast die in de volle zon hangt, kan de hitte fataal zijn.

Wat kun je doen?

- Zorg voor schaduw boven de nestkasten. Dit kan bijvoorbeeld door een parasol, paraplu of laken boven het nest te hangen. Hang een nestkast echter niet zomaar op een andere plek wanneer deze in gebruik is.
- Je kunt broedende vogels helpen door bij warm weer, een bakje meelwormen in de tuin te zetten. Meelwormen bevatten dezelfde eiwitten als insecten en zijn daarom ideaal voedsel voor jonge vogels.

De ouders hoeven dan niet zo vaak heen en weer te vliegen wanneer het erg heet is.

Kippen en bloedluis

Kippen houden zonder bloedluis is een uitdaging. Bloedluis is een mijtensort die zich voedt met het bloed van kippen. Dat doet de luis 's nachts, overdag schuilen bloedluizen in naden en kieren van het kippenhok. Bloedluizen zijn dol op zomerse temperaturen en vermenigvuldigen zich dan exponentieel.

Wat kun je doen?

- Houd het hok met grote regelmaat goed schoon. Verf de binnenkant van het hok met kalk, daar kan bloedluis niet tegen. Je kunt diatomeeënaarde op de bodem van het hok strooien en op de bodem van de nestbakjes.
- Bestrijd bloedluizen op een natuurlijke manier met roofmijten. Doe dat bij temperaturen boven de vijftien graden. Roofmijten eten bloedluizen. Je koopt roofmijt in handige patronen, die je op kunt hangen in het kippenhok.

<https://www.dierenbescherming.nl/wat-kan-jij-doen/wat-kan-ik-doen/zorgen-voor-dieren/zomertips>

<https://www.diergeneeskundigcentrum.nl/nieuws/19-zomertips>

<https://www.versele-laga.com/nl-nl/landingspages/summertips>

HELP DE EGEL DE WINTER DOOR

Je denkt misschien 'Winter? De zomer is nog maar net begonnen!'. Maar dit is een mooi moment om de tuin egel-vriendelijk te maken voor de komende winter én voor het maken van een egelhuis. Egels eten veel rupsen, slakken en maden. Deze leuke en nuttige dieren zorgen voor een natuurlijk evenwicht in de tuin zonder het gebruik van schadelijke verdelgers.

Een egelvriendelijke tuin

Vaak zijn onze tuinen geheel bestraat en keurig onder-

houden zodat er nauwelijks een natuurlijke bescherming is zoals hagen, omgevallen bomen en struiken. Hierdoor wordt door egels soms op de meest onmogelijke plekken een nest gemaakt, zoals in een composthoop of zelfs in een schuur of garage waar ze opgesloten kunnen raken. Egels vinden regelmatig de dood als een hoop tuinvuil waarin ze zich hadden verstopt wordt verbrand.

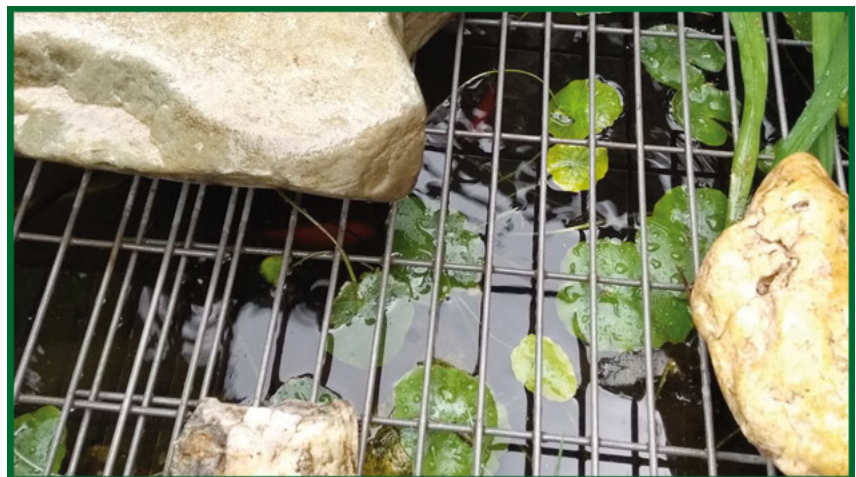
De kou en de nattigheid in de winter en in het voorjaar kunnen funest zijn voor de egel. Bied daarom een droge en beschutte plek waar ze een nest kunnen maken, waar ze kunnen overwinteren en hun jongen kunnen grootbrengen. Je kunt dit doen door een egelhuis te plaatsen in de tuin. Deze zijn kant en klaar te koop, maar ook heel goed zelf te maken. Er zijn online meerdere soorten met bouwtekening te vinden.

Belangrijk is dat een egel in en uit de tuin kan. Daarvoor kun

je bijvoorbeeld uitsparingen maken onderin de schutting, deze moeten ongeveer 15 cm in het vierkant zijn. Let op als er een vijver is dat de egel er weer uit kan, anders verdrinkt hij. Plaats een trapje of zorg dat er een andere mogelijkheid is waardoor hij er uit kan kruipen zoals een glooiende helling. Beter is natuurlijk ervoor te zorgen dat hij er helemaal niet in kan vallen.

Het plaatsen van een egelhuis

Van oktober tot ongeveer maart houden egels een winterslaap, ze hebben dan een slaapplek nodig. Van maart tot september hebben de vrouwtjesegels een veilige plek nodig om de jongen groot te brengen. En van februari tot maart heeft een egel zonder jongen overdag een schuilplaats nodig. Oftewel, het maakt niet veel uit wanneer je een egelhuis plaatst, belangrijker is dat er een is.

Wil je een duurzaam huis, plaats het dan op tegels, op die manier voorkom je verrotting. Bedek het hele huis van buiten met bladeren of turfmolm, behalve de ingang en de ventilatiegaten. Deze laag vormt een extra bescherming tegen de kou. Vul het egelhuis half met dorre bladeren. Plaats het in de buurt van de schutting, zodat hij ook gemakkelijk bij de burens kan scharrelen naar voedsel.

Het is leuk om de egel in en uit zijn egelhuis te zien gaan, maar het zijn schuwe dieren en wanneer het huis niet beschermt staat, is de kans groot dat het egelhuis niet gebruikt gaat worden. Zoek een rustige plek waar wat bodembegroeiing is en waar het enigszins verdekt staat opgesteld tussen laaghangende takken en bladeren. Zorg ervoor dat kinderen en huisdieren uit de buurt van het egelhuis blijven. Het meest geschikt is een wild stukje tuin waar de egel meer voedsel en rust kan vinden. Leg nestmateriaal neer, zoals dorre bladeren, waarmee de egel zijn nest kan bouwen of inrichten.

Hoe kun je zien of het huis bewoond is?

Egels bouwen ieder jaar een nieuw nest. Wanneer je een verlaten egelhuis hebt, maak het dan eerst schoon voordat je er weer vers dor blad in doet. De beste tijd hiervoor is april/mei.

Let op pootafdrukken, uitwerpselen of verschoven bladeren.

Leg eventueel wat blad of wat kleine takjes voor de ingang. Op die manier kun je zien of er een egel in het huisje zit. Til nooit het dak of het hele huis op. Op die manier verstoor je de egel en jaag je hem weg, met het risico dat hij dood gaat van de kou.

Wat kan ik de egel te eten geven?

Geef nooit melk. Hun darmen kunnen hier niet tegen en ze raken ervan aan de diaree. Zet in plaats daarvan een bakje water in de tuin. Wanneer u wilt bijvoeren, kan dat door een bakje met bijvoorbeeld katten- of hondenvoer neer te zetten. Bij voorkeur vochtig voedsel.

Er zijn speciale 'katvrije' egelvoederhuisjes te koop. Maar een omgekeerd kistje afgedekt voor de regen waar de egel in en uit kan, voldoet ook. Geef elke dag een kleine hoeveelheid voer. Dat is beter dan een volle bak. Op die manier blijft het voer vers en ziet u ook beter of de egel ervan eet.

Op de volgende websites kunt u ideeën opdoen voor het maken van een egelhuis. Succes!

www.egelhuis.com

www.landleven.nl

youtube video:

<https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2426551/Help-de-egels-de-winter-door-Bouw-ook-een-egelhuisje>

KAT IN IJSKOUDE GRACHT

Ondanks de lente vroom het 's nachts nog. Rex, een avontuurlijke kat, probeerde 's morgens vroeg over het dunne laagje ijs van de gracht in Wageningen te lopen. Hij zakte door het ijs en belandde in het ijskoude water waar hij direct onderkoelde en er niet meer uit kon komen.

Gelukkig kwamen Tobias en Iris langs. Tobias ging het water in (brrrrr) en heeft de kat eruit gehaald. De kat jammerde, kon niet meer op zijn poten staan en liet zijn ontlasting lopen. Zij hebben de kat mee naar hun huis genomen en in handdoeken gewikkeld. Om de kat op te warmen is Iris met een warme kruik en de kat tegen zich aan op de bank gaan zitten. Ze hebben direct de dierenambulance gebeld. Na het uitlezen van de chip kon de eigenaar worden opgespoord. We hebben Rex naar de warme mand bij zijn eigenaar gebracht.

ER OP UIT

In de rubriek “Er op uit” presenteren wij wandelroutes die het absoluut waard zijn om de wandelschoenen aan te doen en de natuur in te trekken.

WANDELROUTE RENKUMS BEEKDAL

AFSTAND 4,5 – 8,5 KM

*Uitzicht op
het Renkums
Beekdal*

Het Renkums Beekdal is niet alleen landschappelijk een juweel, het heeft ook een boeiende historie. De wandelroute leidt door de prachtige bossen van het Renkums Beekdal en kan naar wens aangepast worden tot een korte route van 4,5 of een langere van 8,5 km. Of sluit aan op een van de twee Klompenpaden die door het beekdal lopen om nog meer kilometers te maken. De hond mag mee, maar aangeliend. Op een deel van de route mag hij los.

Geschiedenis van het Renkums Beekdal

Het Renkums Beekdal is 150.000 jaar geleden gevormd, in de voorlaatste ijstijd. Het smeltwater van het landijs schuurde het beekdal uit naar de Rijn. In het landschap is dit nog heel goed zichtbaar. De aanwezigheid van vruchtbare grond en stromend water maakten het gebied geschikt voor landbouw. Daarom heeft het beekdal een lange bewoningsgeschiedenis. De vele

grafheuvels uit de steen- en ijzertijd langs de randen van het dal zijn daar nog steeds het bewijs van.

Vanaf de zestiende eeuw veranderde het landschap door de aanleg van sprengbeken, door de mens gegraven of verlegd. De beken leverden waterkracht voor graan-, raapzaadolie- en papiermolens. Het beekdal werd een industriegebied. Tot 1987 werd nog papier geproduceerd op het bedrijventerrein Beukenlaan, midden in het beekdal. In de jaren daarna werd het industrieterrein ten gunste van de natuur gesaneerd. In 2013 werd het nieuwe natuurgebied dat de droge Veluwe met de natte Rijn verbindt, opgeleverd. Een gedeelte van de muur van de papierfabriek en de funderingspalen van een papiermachine zijn als herinnering aan het industriële verleden overgebleven. Huiszwaluwen broeden nu in de kunstnesten die tegen de muur zijn aangebracht.

Aan de wandel

Gestart kan worden vanuit het Natuurinformatiecentrum De Beken van Staatsbosbeheer. Daar valt meer te leren over

het beekdal en de omringende natuur. Na afloop kan wat gedronken of gegeten worden in Boscafé de Beken, dat direct naast het Natuurinformatiecentrum ligt.

De kortste ronde voert vooral langs de zuidkant van de route, in de richting van de Rijn en het vroegere bedrijventerrein. Via een vlonder door het moeras wordt het beekdal overgestoken naar de grote vijver in de beek, die ooit is aangelegd als zwembad met springplank voor heren van de voormalige landgoederen. Het water zakt niet weg, want de bodem van de vijver bestaat uit een laag blauwe rivierklei die is gewonnen onderaan de Noordberg in Heesum. In het bos rondom deze vijver is ooit een aflevering van de Nederlandse kinderserie Otje van Annie M.G. Schmidt opgenomen. De ronde wordt langs de oever van de beek weer terug naar het informatiecentrum voltooid. De langere route gaat niet onmiddellijk terug naar het informatiecentrum maar volgt het

pad verder noordwaarts naar landgoed Quadenoord. Deze route voert langs verschillende grafheuvels in het bos en langs de kikkerpoel Paradijsbeek. Via Landgoed de Keijenberg, waarvan nog het restant van de oude tuinmuur te zien is, keert het pad terug naar het informatiecentrum.

Het Renkums Beekdal herbergt een rijke flora en fauna dus wie weet welke ontdekkingen een wandeling oplevert. De ree en de vos worden regelmatig gezien, evenals de ringslang in de zomer. Vijf soorten spechten worden waargenomen: de zwarte specht, de groene specht, de grote bonte specht, de middelste bonte specht en de kleine bonte specht. De KNNV-afdeling Wageningen en Omstreken heeft geïnventariseerd welke planten- en diersoorten zich in het gebied ophouden. Zij telden 1782 soorten. De IVN werkgroep 'Beken en Sprengen' helpt bij het onderhouden van de beken in het beekdal door bladeren en takken te verwijderen.

Meer informatie

De route is goed gemarkeerd. Voor de volledige beschrijving van de wandelroute Renkums Beekdal verwijzen wij naar de volgende websites:

<https://www.staatsbosbeheer.nl/routes/veluwe/wandelroute-rondje-renkums-beekdal>

<https://www.renkumsbeekdal.nl/doen-beleven/wandelen-en-fietsen/>

<https://www.renkumsbeekdal.nl/knnv/fauna/>

<http://www.wandeleninrenkum.nl/wandelroutes/>

ALLEEN OP DE WERELD?

Remy het ganzenkuiken (zoals gedoopt door de medewerkers van de dierenambulance) liep helemaal alleen op straat in Doorwerth. Hij riep om zijn ouders, maar die kwamen niet. Gelukkig werd hij gevonden door twee oplettende voorbijgangers. Die hebben nog geprobeerd of Remy bij het ganzenechtpaar hoorde dat in de nabijgelegen vijver zwom. Maar helaas wilden die hem niet accepteren. Remy is vervolgens door ons opgehaald en weggebracht naar de wildopvang in Halle. Daar wordt hij samen met andere kuikens grootgebracht.

Als ze zelfstandig zijn worden deze jongvolwassenen weer teruggezet in de natuur.

SCHOOLBEZOEK

Het is altijd leuk voor ons als vrijwilligers om het enthousiasme van kinderen te zien wanneer de Dierenambulance er is.

Zo hadden we, nog voor de coronacrisis, een uitnodiging ontvangen van juf Linda van de Eben Häzerschool in Bennekom om een presentatie te geven aan haar groep vier.

Een enthousiaste groep kinderen! Ze verrasten ons met allerlei vragen die ze hadden. Hun handjes waren de hele tijd in de lucht.

Het was mooi om te ervaren hoe bezorgd de kinderen waren over de dieren die wij helpen. We kregen zóveel vragen van de leerlingen. Ze wilden vooral zeker weten of we de dieren geen pijn doen als we ze vangen. We kregen veel gelegenheid om hun vragen te beantwoorden en te vertellen wat we allemaal doen. Heel belangrijk, want kinderen zijn tenslotte de toekomst van de dierenambulance.

Maar, wat is het leukste als de dierenambulance op school is? Door de dierenambulance heen kruipen! Er zijn zoveel bijzondere spullen te zien. De opwindning was groot en de ogen schitterden.

Wil jij ons ook op je school zien? Stuur ons dan een uitnodiging!

Lindie Nieuwenhuizen

ACTIE

KAT IN DE PUT?

Net nadat de avonddienst is begonnen komt er een melding binnen van een kat die onder een auto in de put zit.

De auto staat op het putdekseel, maar de eigenaar van het busje is niet te bereiken. Wij adviseren de politie te bellen voor hulp en we geven door dat we er aan komen.

Nieuwe vrijwilliger Annemarie rijdt voor het eerst mee op de ambulance, opgewonden dat er in ieder geval een ritje is.

Ter plaatse aangekomen zijn de politie en de eigenaar van de auto aanwezig en hebben zij inmiddels in de put kunnen kijken. Voor de zekerheid gaan we met een haak nogmaals door het water in de put,

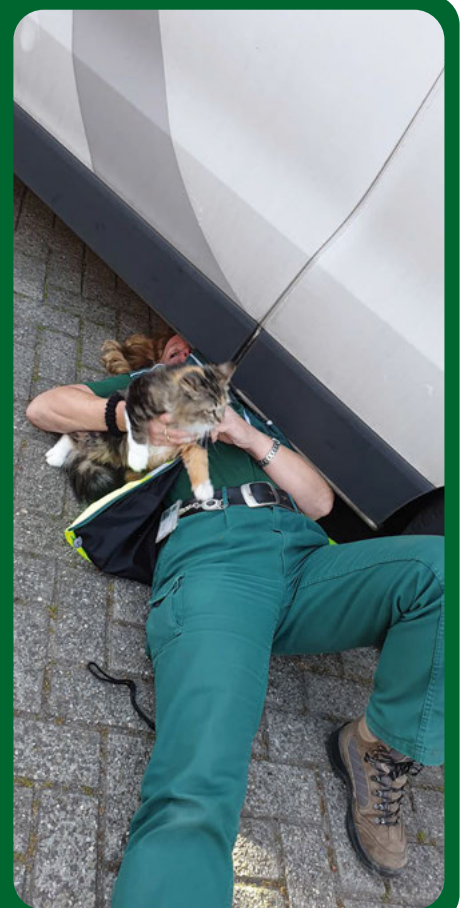
geen kat, gelukkig. Maar waar is zij dan wel? Zij is toch echt gehoord onder de auto.

Er wordt aan alle kanten in de motor van het busje gekeken, niets te vinden. Voor de zekerheid kijkt Annemarie nogmaals onder de auto en ziet plotseling de kat tussen de achterwielen op de wielophanging zitten.

De ruimte onder de auto is minimaal, maar na een tweede poging weet de medewerker kat Nina tussen de wielen vandaan te halen.

Het vrouwtje van Nina sluit haar blij in de armen en geef haar een dikke knuffel.

En wij gaan weer verder naar een volgend dier dat onze hulp nodig heeft.

OPROEP

LAAT UW KAT EN HOND CHIPPEN EN REGISTREREN!!!

Een van de activiteiten van de Dierenambulance is het verenigen van vermiste huisdieren met hun eigenaar. Wanneer een gevonden huisdier is gechipt en het chipnummer bij de databank is geregistreerd, kunnen we direct de eigenaar opsporen en het dier weer met zijn baas verenigen.

Een chip wordt door de dierenarts met een klein prikje onderhuids aangebracht. Elke chip heeft een uniek nummer. Dit nummer moet de eigenaar zelf bij de databank registreren, soms doet de dierenarts dit. Ook wanneer het adres of telefoonnummer verandert moet de eigenaar dit aan de databank doorgeven.

Veel katten geen chip

Sinds 1 april 2013 is het verplicht om een pup te laten chippen en registreren. Helaas is dit (nog) geen verplichting bij katten en daardoor zijn veel katten nog niet gechipt. Meer dan de helft van de gevonden katten keert

daardoor niet meer terug naar zijn eigenaar. Wanneer de kat niet is gechipt en niet goed is geregistreerd, kunnen we de eigenaar niet opsporen en brengen we het dier naar het asiel. Soms meldt de eigenaar zich vaak toch via onze facebooksite of AMIVEDI. Maar als de eigenaar na twee weken nog niet bekend is mag de kat bij een nieuwe eigenaar worden ondergebracht. Dit alles is erg stressvol voor het dier en verdrietig voor de eigenaar die blijft hopen dat de kat nog terugkomt.

Daarom een dringend verzoek uw kat te laten chippen en correct te registreren bij de databank.

Ook konijnen

U kunt ook uw konijn laten chippen en registreren. Een ontsnapt konijn dat door iemand wordt gevonden kan na het uitlezen van de chip weer terug naar zijn eigenaar.

Kijk op www.chipnummer.nl of de chip goed geregistreerd staat en alle gegevens nog kloppen

DANKZIJ CHIP EN REGISTRATIE WEER THUIS

“Er loopt een kat naast de weg tussen de afrit A50 en N225 en snelweg A50, kunnen jullie komen helpen”. Dit waren de woorden van een zeer bezorgde melder. Direct sprongen we in de ambulance om de kat te gaan zoeken voordat ze zichzelf en de chauffeurs op de weg nog meer in gevaar zou brengen. We moesten heel voorzichtig zijn om haar te vangen want ze was duidelijk erg bang, met het risico dat ze de drukke verkeersweg op zou rennen. Gelukkig voor iedereen ging het allemaal goed, ze liet zich vrij gemakkelijk in een vangkooi lokken, waarschijnlijk omdat ze mega honger had.

Wat dit een geslaagde melding maakte kwam doordat ze gechipt was en juist geregistreerd. Hierdoor konden we direct contact opnemen met haar baasje. Mixie was al vier maanden vermist. De eigenaar had de hoop dat ze terug zou komen al opgegeven. Maar de zoon had altijd het vertrouwen gehad dat ze nog ergens rondliep. Hij kreeg gelijk. Het gezin was erg blij dat ze veilig was teruggekeerd. Mixie werd in Heelsum gevonden terwijl zij in Wageningen woonde. Hoe zij zo ver van huis is geraakt is de grote vraag. Het onderstreept hoe belangrijk het is om je huisdier niet alleen te chippen maar ook ervoor te zorgen dat de registratie correct is.

WAAROM JE EENDEN EN GANZEN NOOIT BROOD MOET GEVEN

Broodvleugels

Regelmatig krijgen we meldingen over ganzen en eenden die gebroken vleugels hebben. Zij zwemmen vooral in het water in de buurt van huizen of parkjes in de bebouwde kom.

Wat veel mensen niet weten is dat hun vleugels niet gebroken zijn, maar dat de dieren een ziekte hebben die te maken heeft met ondervoeding.

Deze ziekte ontwikkelt zich doorgaans in de eerste maanden van het leven en kenmerkt zich door het hebben van gedraaide vleugels, ook wel broodvleugels genoemd.

Bijna altijd is de mens hiervan de oorzaak. Vooral tijdens de lente en zomer voeren de mensen brood aan de eenden en ganzen waardoor deze ziekte wordt veroorzaakt.

Door het voeren zitten de dieren al snel vol met eenzijdig voedsel dat een gebrek heeft

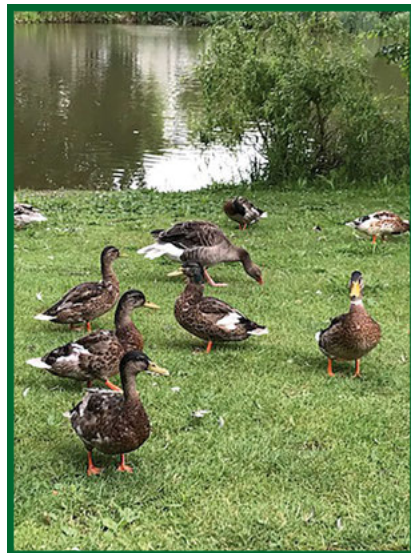
aan voedingsstoffen. Daardoor gaan ze niet meer op zoek naar "gezond" eten zoals insecten, algen of ander groenvoer.

Jammer genoeg is de misvorming niet te genezen.

Botbreuken

Wanneer jonge eenden en ganzen gedurende hun groei te eenzijdige voeding krijgen ontwikkelen ze vaak zwakke botten die snel breken. Ze lopen hierdoor het risico op botbreuken, ook wanneer ze al volwassen zijn. Regelmatig worden wij gebeld vanwege een melding van eenden of ganzen met bijvoorbeeld een gebroken vleugel.

Het gevolg van te eenzijdige voeding is dan dat het dier niet meer kan vliegen, daardoor kan het niet ontkomen aan roofdieren en kan het voor de winter niet naar warmere landen vliegen.

Brute verkrachting van eenden

Gezellig samen eendjes voeren? Hiermee draag je misschien wel bij aan brute eendenverkrachtingen.

Normaal zijn de woerden (mannetje-eenden) veel tijd kwijt aan het zoeken van voedsel, maar wanneer ze gevoerd worden hebben ze ineens tijd over.

En daar zijn de vrouwtjeseenden het slachtoffer van. Uit verveling gaan de woerden massaal achter de vrouwtjes aan die ze gezamenlijk verkrachten. De verkrachtingen zijn brutaal en de vrouwtjeseenden raken hierbij gewond, ze verdrinken of ze vluchten.

Het resultaat is een overschot aan woerden maar ook vele getraumatiseerde eendenkuijken zonder moeder. Wij krijgen in het voorjaar veel meldingen van weesjes die wij vervolgens naar de vogelopvang moeten brengen.

Botulisme

De mensen voeren vaak zoveel brood dat de eenden en ganzen het niet allemaal opeten. Resten van rottend brood kunnen leiden tot gevaarlijke bacteriën en vergiftigingen in het water

zoals bijvoorbeeld botulisme. Bovendien komen er ratten op af die weer een plaag voor de mens kunnen worden.

Gun eenden en ganzen een goede gezondheid en voer ze geen brood.

Wilt u wel wat voeren geef ze dan speciaal voor hen geschikt voer. Bied de dieren variatie als u wilt bijvoeren: doperwtten, mais of ander graan (kippenvoer). Er is zelfs speciaal eendenvoer en water-vogelvoer te koop.

ZWANENPAAR BROEDT BIJ BETAALAUTOMAAT

In april kwam bij ons de melding binnen van twee broedende zwanen naast de betaalautomaat op een parkeerplaats in Wageningen. Blazend naar voorbijgangers probeerden de zwanen hun plekje op te eisen. Maar ze werden vaak verstoord door fotograferende passanten. Er volgden in korte tijd meerdere meldingen, waardoor wij

besloten contact op te nemen met de gemeente met het verzoek hekken te plaatsen.

Nog dezelfde dag werden de hekken geplaatst. Maar het bleef een mega attractie, waardoor de zwanen geen rust kregen. Er werd een zeil op de hekken geplaatst, zodat het onbekend aantal eieren rustig

kan worden uitbroed.

Op 1 mei was er nog geen jong te zien, maar een week later waren er plotseling maar liefst zeven jonge zwanen die zich parmantig, samen met hun ouders lieten bewonderen in de vijver. We weten inmiddels dat ze allemaal opgroeien tot prachtige, sierlijke zwanen.

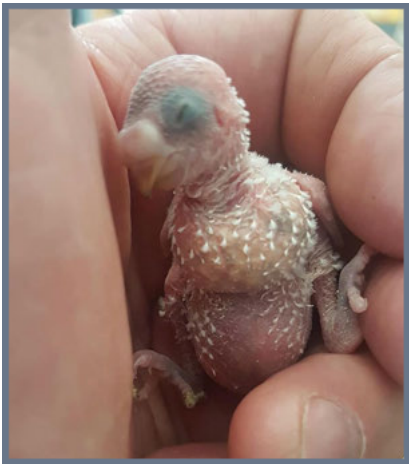

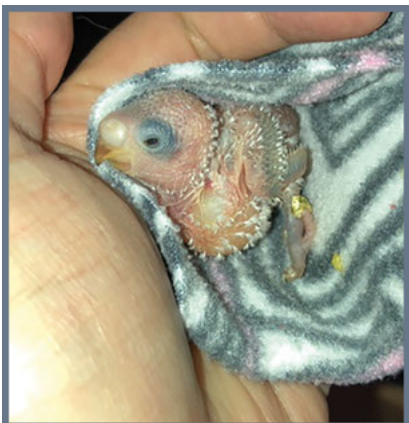
“WAAR BRENG JE MIJN MOEDER HEEN??? MAM!!!!”

Het verhaal van kleine Piewi

En zo bleef Piewi alleen achter in de grote kooi. Zonder zijn moeder en familie, achtergelaten om te sterven... “want hij gaat toch dood”, was de opmerking. De eigenaar was

overleden en de volière leeggehaald door een belangstellende. Gelukkig had een buurvrouw in de gaten dat er een jong in het nest was achtergebleven. Zij belde onze dierenambulance om hulp. Hij kwam naar ons toe en zag eruit als een vreemd klein, naakt ding. Zijn hoofd te groot voor zijn lichaam en een gigantische

neus die boven op zijn bek vast zat. Maar hij toonde moed en een enorme wilskracht. Vanaf dat moment stal hij mijn hart en noemde ik hem Piewi.

Ik moest hem elke drie uur met een gebogen lepeltje voeren. En 's nachts stond ik om de twee uur op om er zeker van te zijn dat zijn kruik nog warm genoeg was. Elke ochtend als ik uit bed stapte, riep ik zijn naam. En dan riep de kleine, buitenaards uitzijnde vogel met zo'n hard geluid dat de hele buurt wakker kon worden. Natuurlijk wilde hij dan eten.

Dagelijks ging Piewi met mij mee naar de dierenambulance. Hij moest tenslotte iedere drie uur worden gevoerd.

Rond de vierde week riep ik op een ochtend zijn naam en hij antwoordde niet. Ik wist meteen dat er iets mis was. En daar merkte ik dat hij onder zijn deken kroop en er niet goed uitzag. We brachten hem naar Dr. Jan Bos in Rhenen, waar we hoorden dat hij een bacteriële infectie had. Ik was altijd zo voorzichtig dat zijn krop volledig leeg moet zijn voor hij weer eten kreeg, maar hij werd toch ziek. Mijn hart zonk. Hij was zo klein en zo zwak dat ik niet wist of hij het zou redden.

Een geraadpleegde fokker wist te vertellen dat het wel heel bijzonder was dat hij het überhaupt zover had gered. Hij gaf Piewi weinig kans.

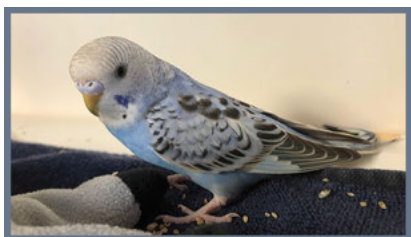

Piewie was ongeveer een week erg ziek, liet zijn koppie hangen en maakte geen enkel geluid

meer. Maar gelukkig bleek hij een kleine vechter te zijn waar ik van was gaan houden. Het kleine lelijke ding groeide uit tot een mooie en gezonde parakit. Ik ben erg trots op hem.

Sindsdien heeft hij een vriendin gekregen waar hij absoluut dol op is.

Hij is het bewijs dat elk levend wezen, hoe klein ook, een kans op overleven verdient. Dit alles maakt me trots om deel uit te maken van het dierenambulanceteam dat hun eigen tijd opgeeft om een verschil te maken voor dieren in nood. Ja, we weten dat we niet alles kunnen redden, maar uiteindelijk telt de poging.

Lindie Nieuwenhuizen

GEEFT EEN SLANG JOU OOK ZO EEN GROTE GLIMLACH?

Menigeen loopt de rillingen over de rug wanneer ze een slang zien!

Maar onze collega Linda staat te popelen wanneer er een melding binnenkomt van een gewonde slang in Rhenen. Met veel zorg en een glimlach van oor tot oor heeft ze de slang opgehaald, waarna hij vervolgens naar de opvang is gebracht voor herstel.

Enkele weken later kregen we ook een melding van een dame uit Wageningen. Je kon aan haar stem horen dat ze buitengewoon bang en bezorgd was. "Er is een enorme slang in mijn tuin..."

Er wordt besloten om mevrouw te helpen. We zijn hulpverleners toch? Het duurde even voordat onze collega's de slang achter het hout in een schuur zien, hij had zich goed verstopt.

De slang is gevangen en veilig uitgezet op een betere locatie.

Wij maken graag van de gelegenheid gebruik om de melder in Wageningen te bedanken voor haar zeer genereuze donatie.

HET SLECHTE IMAGO VAN VLEERMUIZEN

*Gewone grootoorvleermuis.
Foto: Paul van Hoof*

Niet geliefd

Bij veel mensen zijn vleermuizen niet erg geliefd. Nederland kent ongeveer 800.000 vleermuizen van verschillende soorten. Ze zien er eng uit, verstoppen zich overdag en treden op in angstaanjagende horrorfilms. En nu worden ze ook nog eens gezien als de veroorzaker van de Coronacrisis. Tijd om vleermuizen eens wat nader te bekijken.

COVID-19

Er is geen enkel bewijs dat vleermuizen de veroorzakers van de Coronacrisis zouden zijn. Het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt is SARS-CoV-2. Dit is een geheel nieuw virus dat nog nooit eerder is aangetroffen. Ook niet bij vleermuizen.

Er wordt al jaren uitgebreid onderzoek gedaan naar ziekten bij wilde dieren zoals vlee-

muizen. Bij een soort hoefijzerneusvleermuis is genetisch materiaal aangetroffen dat grotendeels overeenkomt met SARS-CoV-2. Het verschil in verwantschap maakt echter aannemelijk dat het virus niet direct van deze Chinese vleermuis komt, maar via een 'tussengastheer'. Mogelijk is dat het Javaans schubdier, dat op Chinese markten veel wordt verhandeld, maar zeker is dat niet. Bovendien is de hoefijzerneusvleermuis aangetroffen in een andere provincie (Yunnan) dan waar de uitbraak van COVID-19 heeft plaatsgevonden (Hubei), 1.000 kilometer verderop. In Europa komt deze vleermuissoort helemaal niet voor.

Ander ziekten bij vleermuizen

Kunnen vleermuizen dan geen ziekten overdragen? Dat kan, maar die kans is heel klein.

We hebben het dan over zoönosen, infectieziekten die van dieren op mensen worden overgedragen.

In Nederland loopt al enige jaren een intensief onderzoek naar zoönosen bij vleermuizen, onder de toepasselijke naam 'Zoönosen in de nacht'. Daarnaast is al heel lang bekend dat vleermuizen besmet kunnen zijn met het rabiës-virus, de zogenoemde 'hondsdolheid'. Het is een variant van een groep virussen die al tientallen jaren niet meer in West-Europa voorkomt. Twee varianten van deze groep virussen worden ook bij Europese vleermuizen gevonden. In Nederland wordt dit jaarlijks bij minder dan tien dieren gevonden en slechts bij één van de achttien in Nederland voorkomende soorten vleermuizen, de laatvlieger. Dat neemt niet weg dat je altijd voorzichtig moet zijn met het hanteren van vleermuizen in het algemeen en met laatvliegers in het bijzonder.

Het nut van vleermuizen

Vleermuizen zijn zeer nuttige dieren. Alle Europese vleermuizen eten uitsluitend insecten. De meeste vleermuissoorten vangen hun prooi al vliegend. Om zich 's nachts te kunnen oriënteren en in de lucht hun prooidieren te kunnen lokaliseren, maken ze gebruik van echolocatie. Hierbij gebruiken

ze ultrasone geluiden die voor het menselijk oor niet of nauwelijks hoorbaar zijn. Om 's nachts vleermuizen op te kunnen sporen maken vleermuisonderzoekers daarom gebruik van batdetectors. Deze zetten de ultrasone geluiden om in voor de mens hoorbare geluiden. Na veel oefenen kun je aan de hand van de geluiden de soort herkennen.

Het menu van vleermuizen

De soorten insecten die vleermuizen eten verschilt per soort vleermuis. In het algemeen geldt, hoe groter de vleermuis, hoe grotere prooidieren hij eet. Zo houdt de kleine gewone dwergvleermuis het bij vliegen en muggen. Grotere soorten zoals de laatvlieger en de rosse vleermuis eten veel kevers. Grootoorvleermuizen staan bekend om hun jacht op nachtvlinders. Zij kunnen bovendien spinnen uit hun web plukken door als een kolibrie voor het web te zweven. Een vleermuis eet elke nacht ongeveer een derde van zijn lichaamsgewicht aan insecten. Voor een gewone dwergvleermuis, die maar circa vijf gram weegt, lijkt dat niet veel, maar een mug weegt ook niet veel. Zogende vrouwtjes

eten tot wel de helft van hun eigen lichaamsgewicht aan insecten. Zonder vleermuizen zouden we dus te maken hebben met een ware insectenplaag.

Afhandeling van vleermuismeldingen

Geregeld vinden mensen een vleermuis op straat of in hun tuin. Meestal bellen ze dan de Dierenambulance. Deze schakelt een vleermuisdeskundige in. Een vleermuis dient zo min mogelijk te worden gehanteerd maar als dat onvermijdelijk is, is het dragen van stevige handschoenen geen overbodige luxe.

In de provincie Gelderland is een netwerk opgezet van vrijwilligers die speciaal zijn opgeleid om vleermuismeldingen af te handelen. De vrijwilliger bekijkt ter plaatse of het dier zichzelf zou kunnen redden of zodanig verzwakt is of gewond dat het moet worden meegenomen. Dieren die geen kans meer in de natuur hebben, moeten helaas worden geëuthanaseerd. Dieren die kunnen herstellen moeten worden verzorgd. Voor de regio van Dierenambulance Nederrijn kan dat mogelijk vanaf 2021 in een centrum voor opvang van wilde fauna in Doorwerth.

Verkeerde afslag

Naast zieke en gewonde dieren die op straat worden gevonden, vinden mensen ook weleens vleermuizen in huis. Soms vliegen ze door een kamer of door de gang van een kantoor. In dat geval zal de vrijwilliger de vleermuis vangen en buiten weer vrijlaten. Doorgaans bevindt zich dan ergens in het gebouw een verblijfplaats, waarvan de gebruikers van het gebouw normaliter niets merken. Dit gebeurt geregeld in de zomermaanden als jonge vleermuizen voor het eerst naar buiten willen. Zij zoeken dan een uitgang en kunnen dan per ongeluk de verkeerde afslag nemen. Dan komen ze bijvoorbeeld via een doorvoeropening van cv-buizen in een kamer terecht. Het is dan zaak om de opening te vinden en dicht te maken, zodat het niet nog eens kan gebeuren.

Voorlichting

Het afhandelen van vleermuismeldingen biedt een mooie gelegenheid om voorlichting te geven over vleermuizen en eventuele negatieve beeldvorming over vleermuizen weg te nemen. Daarvoor is een speciale brochure beschikbaar. Niet zelden besluiten kinderen naar aanleiding van de afhandeling een spreekbeurt over vleermuizen te houden.

Hans Hartvelt
Vleermuiswerkgroep Gelderland

Gewone dwergvleermuis. Foto: Paul van Hoof

ZWAAN OP DE RIJN

De schoonheid van een zwaan is niet alleen zijn elegantie en zijn slimheid, maar hij is ook een toonbeeld van kracht. Er zwemt een zwaan op de Nederrijn maar hij lijkt verzwakt of gewond, hij komt amper van zijn plaats af. Het gaat om een jong van vorig jaar dat misschien is verstoten. Een bezorgde bewoner aan de Nederrijn vraagt onze hulp. Op het water is onze hulp beperkt dus we vragen in dit geval Rijkswaterstaat om assistentie. Vanuit Nijmegen gevaren pikken zij ons op bij het pontje bij Heveadorp, opgewonden, nerveus maar gefocust om het dier te vangen. Zo te zien voelt de zwaan zich het best in het water,

het lijkt dat hij niet goed op zijn poten kan staan als hij even aan de oever staat. Ondanks de wind glijdt hij gemakkelijk door het water, de rivier is zijn speeltuin... en dat maakt het niet gemakkelijk om hem te vangen. Met natte schoenen en na een lange vangactie kunnen we hem naast de sluis insluiten en daar laat hij zich vangen. Veilig op de boot en daarna veilig in de auto. Bij opvang Noach wordt behalve dat hij erg mager is geen verder letsel geconstateerd. Nadat hij weer voldoende is aangesterkt zal hij op een geschikte plaats worden vrijgelaten. We vermoeden dat hij ons wel af en toe heeft uitgelachen.

Met hartelijke dank aan de drie heren van RWS Nijmegen, boot 44.

TWEE BUIZERDS IN DE PROBLEMEN

De eerste melding komt eind april binnen via Rijkswaterstaat.

Zij vragen onze hulp bij het vangen van een buizerd die op de middenberm van de A50 zit. Ter plaatse aangekomen wordt het verkeer tegengehouden door twee rijdende afzettingen. De opgeroepen extra vrijwilligers vangen het dier zo snel mogelijk om het verkeer niet te lang te hinderen. Het ziet er naar uit dat de buizerd tegen een auto is gevlogen. Hij wordt direct naar wildopvang Noach gebracht ter observatie en voor herstel.

De tweede buizerd wordt in Renkum langs een rustige weg gevonden. Er zijn geen zichtbare verwondingen. Wat er precies aan de hand is is niet duidelijk.

Hij laat zich gemakkelijk pakken en daarom wordt hij meegenomen en eveneens naar wildopvang Noach gebracht.

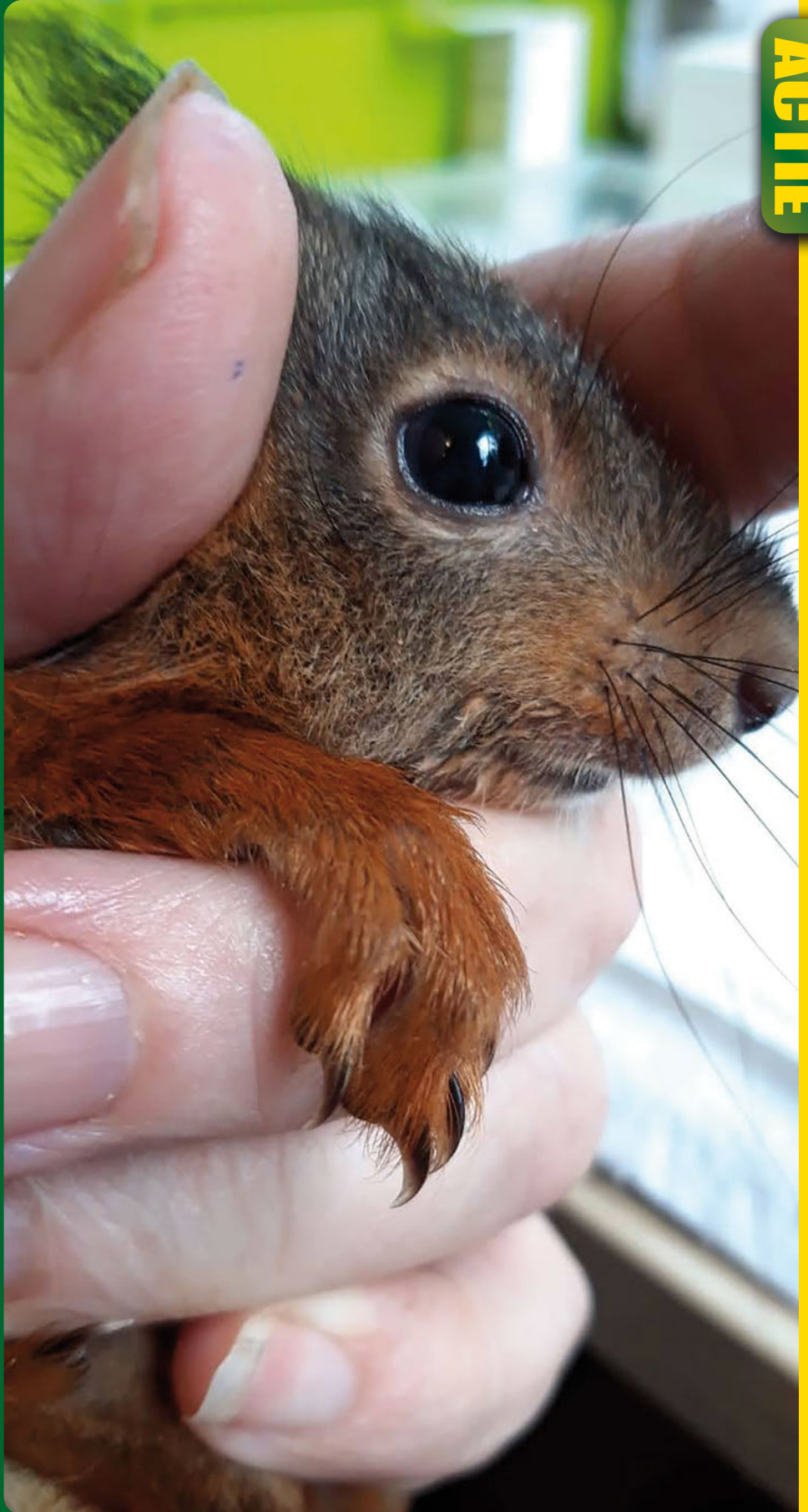
JONGE EEKHOORN LIGT VOOR DOOD OP DE WEG

Al wandelend met de hond vond de melder een jonge eekhoorn op de weg. Hij bewoog amper maar ademde nog wel. Aangezien haar overbuurvrouw een medewerker is van onze dierenambulance, nam ze het dier snel mee naar huis. Het zag er niet erg hoopvol uit. Het dier was volledig onderkoeld en het leek alsof hij met zijn laatste gevecht bezig was.

Warmte was nu het belangrijkste, hij werd op een kruik gelegd. Het duurde bijna drie kwartier voordat er weer wat leven in kwam. Hij begon in het zakje waar hij in zat een beetje rond te krui-
pen. Dat was het moment waarop hij naar de opvang werd gebracht. De kans dat hij het zou redden was niet zo groot maar hij kreeg alle zorg.

Enkele weken later ontvingen wij een foto van de eekhoorn. "Hij leeft en het gaat goed en zal in de natuur worden uitgezet zodra hij voldoende is hersteld".

Met andere woorden: warmte is de eerste behoefte en niet zozeer eten, zeker geen water. Ook wanneer het lijkt dat er geen redden meer aan is, is het altijd de moeite waard om het te proberen.

RESPECT VOOR DE NATUUR

Afval is een enorme belasting voor onze aarde. Maar we staan er niet altijd bij stil dat het ook schadelijk is voor dieren. Heel regelmatig krijgen wij meldingen van dieren die in de problemen zijn geraakt door slordigheid en onwetendheid van mensen.

We willen u op een aantal gevaren wijzen.

1. Kauwgom

We gooien massaal ons stukje kauwgom op straat. Veel dieren stappen of pikken in de kauwgom omdat het een stukje brood lijkt. Hierdoor komt het in hun veren of vacht waardoor ze worden beperkt in hun beweging, of de snavel plakt aan elkaar waardoor ze niet meer kunnen eten en verhongeren.

Advies: Gooi nooit kauwgom op de grond. Rol het in een papertje en gooi het weg in een afvalbak.

2. Vislijnen en vishaken

Wij krijgen vaak een melding van een watervogel die met een blinker in zijn bek rondzwemt. Snavels en vleugels kunnen verstrikt raken in de nylondraden en de vishaken worden samen met waterplanten ingeslikt met alle gevolgen van dien.

Let ook op nylondraden die over de vijver worden gespannen. Wij krijgen regelmatig telefoontjes dat een reiger ver-

strikt is geraakt. Gevolg is vaak een gebroken vleugel waardoor het dier moet worden geëuthanaseerd.

Meerkoet verstrikt in vishaak

Advies: Raap vissersafval op wanneer u dat ziet liggen. Gaat u vissen, ruim dan altijd uw materialen op. Heeft u een vogel aan de haak, bel dan de dierenambulance.

Leg een rooster of speciaal daarvoor bestemd raster op uw vijver.

3. Blikjes van voer, bier en frisdrank en glazen potten.

Door de restjes in blikjes wordt het voor egels en andere dieren aantrekkelijk om hun kop in een blikje of pot te stoppen om de restanten op te likken. Hierdoor kunnen ze bekneld raken, snijwonden oplopen of zelfs stikken.

Advies: Ruim blik en glas altijd op. Vouw de lipjes van blikjes om en duw het blikje in elkaar voordat u het in de afvalbak gooit. Gooi glas altijd in de glasbak.

4. Plastic verpakkingen blik

De ringen waarmee een sixpack bij elkaar wordt gehouden zijn voor allerlei dieren gevaarlijk, ook voor uw huiskat. Ze kunnen hierin verstrikt raken en er door stikken.

Advies: Natuurlijk weten we dat het afval in de vuilnisbak hoort, maar maak bij voorkeur de ringen helemaal kapot. Soms worden afvalzakken kapot gemaakt door bijvoorbeeld vogels of katten waardoor de verpakking weer op straat belandt.

5. Plastic flessen en tassen

Er wordt veel plastic in de magen van vogels gevonden. Het gevaar is dat dieren verstrikken of dood gaan door maagproblemen, interne verstopping, of verhongering. Bij een maag vol plastic past geen eten meer.

Advies: kies voor papieren tassen of neem liever nog een eigen tas mee. Zie je plastic op straat, raap het dan op en gooi het weg in een afvalbak.

HEB JE OOIET EEN BABY WEZEL GEZIEN?

Wezels worden slechts incidenteel of bij toeval waargenomen en zijn vrijwel onmogelijk gericht waar te nemen, tenzij een vaste rust- of nestplaats bekend is. Gezien hun grootte en verborgen leefwijze laten ze vrijwel geen goed zichtbare sporen van aanwezigheid achter. De wezel is de kleinste vertegenwoordiger van onze marterachtigen. We weten niet precies wat er met deze kleine is gebeurd. Hij was op de weg aangetroffen in Oosterbeek. Hij wordt thans goed verzorgd bij Wildopvang Noach in Halle.

DONATEUR WORDEN

Onze organisatie draait niet enkel op dierenliefde en vrijwilligers. Om de ambulance dag en nacht op de weg te kunnen houden is er ook veel geld nodig. Als donateur draagt u hieraan bij en helpt u ons helpen!

Aanmeldformulier donateurs:

Dhr. / Mevr.

Achternaam, voorletters

Adres

Postcode, woonplaats

Telefoonnummer

E-mailadres

- Ik maak maandelijks / jaarlijks het volgende bedrag over:
€
- Ik wil wel / niet 3 x per jaar het Dierenambulance Magazine gratis ontvangen.

Knip deze strook uit en stuur hem naar ons op!

Dierenambulance Nederrijn
Sportlaan 12, 6866 NA Heelsum

Dierenambulance Nederrijn	06-53871861
Dierenpolitie	144
Politie	0900-8844
Jachtopzichter gaat via het algemene nummer van de politie	
Algemeen alarmnummer	112
Rijkswaterstaat	0800-8002
Amivedi (landelijk meldpunt vermiste en gevonden huisdieren)	
Renkum, Wageningen, Ede, Bennekom, Veenendaal	088-0064643
Rhenen, Achterberg, Elst (Utr.)	088-0063313

Ambulance-ritten

U kunt ons bellen voor taxiriten voor vervoer van uw dier naar bijvoorbeeld dierenarts, trimsalon of pension. Voor meer informatie, tarieven of een afspraak kunt u bellen met 06-53871861

Rit Tarieven 2020

- Basis ritprijs ..... € 38,00

Toeslagen op de basis ritprijs:

- Buiten de regio v.a. stadsgrens ..... € 0,60
- Afleveren bij dierencrematorium Grebbehof ..... € 10,00
- Faculteit diergeneeskunde in Utrecht ..... € 60,00
- Schiphol Airport ..... € 80,00
- Eindhoven Airport ..... € 70,00

Administratiekosten indien men per factuur wil betalen. .... € 7,50

Opmerking: afwijkende prijzen uitsluitend in overleg met coördinator of bestuur.

Overig

- Verhuur van vangkooi, bench of petcaddy
- Aanbieden ter destructie van overleden huisdier

Tarieven zijn ook te vinden op onze website www.dierenambulancenederrijn.nl of op aanvraag. Bel ons wat de mogelijkheden zijn, we zoeken samen met u naar een oplossing.